

Sinkó István

A Haász-dosszié

Haász István tízlapos sorozata

*Akár egy halom hasított fa,
hever egymáson a világ,
szorítja, nyomja, összefogja
egyik dolog a másikat
s így mindenik determinált.*

József Attila: *Eszmélet*

HAÁSZ István: *Karantén IX.*
(*Karanténmappa 10/19*),
2020, szitanyomat, 70x50 cm
Fotó: Deim Balázs, Ferenczy
Múzeumi Centrum
HUNGART © 2021
↓

Haász István 2020-ban, a járvány idején kezdett hozzá eredetileg pasztellanyagban fogalmazott sorozatához. Súlyos, fekete-szürke, illetve kevés színháttérrel gazdagított, tömörszerű síkok (formák) nehezednek egymásra, építik, nyomják egymást. Az elemek ritmizálása, komorsága egy kemény időszak mindannyiunk által megélt problémáit idézték meg a geometria nyelvén.

Haász művei azután a Ferenczy Múzeum Centrum jóvoltából egy tízlapos sorozattá alakultak, melyet a múzeum műhelyében nyomtattak ki (gépmester: Zarubay Bence). Haász így vázolja fel a mappához írt előszavában a folyamatokat: „A sík keretein belül a tér érzékelése számomra a realitásból a transzcendens irányába való elmozdulás lehetőségét rejti magában.” A nyomtatott verzió a lapokon a szürkéket egyértelműen a kék és a sárga változatai váltották fel, a fehér csak mint háttér vagy mint előtűnő rész szerepel. Haász az egymáshoz kapcsolt fekete foltokat a mappa lapjain szinte írásjeleké alakította. Titkos üzenetként, egy esemény formarendekkel leírt elbeszéléseként hatnak az egyes lapokon a konkrét elemek.

Haász mindig is a tér és a sík határmezsgyéit feszegette, még akkor is, ha tökéletes síkgeometriát alkotott, hisz az egymás mellé rendelt alakzatok itt-ott térhatásúvá váltak. E mappa lapjain is hasonló folyamat részesei leszünk. „Olvasatunk” lehet egy redukált, absztrakt formarend vagy akár egy térképzeteket síkba transzponáló képegyüttes is. A színek rendkívül reduktív, ugyanakkor egyértelműen a teljes kompozíció fontos részeként megjelenő volta Haász festői magatartásának bizonyítéka.

A sorozat egyes lapjainak az egymáshoz való viszonyából kiinduló logikai rendje a néző számára a formák elmozdulása szerint követhető. Ahogy a domináns fekete síklapok kapcsolódnak, fordulnak, mögöttük pedig az egyes színelemek kisebbé-nagyobbá válnak, egyfajta olvasat vagy zenei dallam képe jelenik meg. A Haász képi világát jól jellemző, a nyomtatás által redukált, mégis érzékeny-érzéki lapok a fehér paszpartuszerű háttér előtt rendkívül intenzív képi élményt adnak. Ezt a nyomtatás kiváló minősége is elősegíti.

A mappa komoly értéket jelent nem csupán az alkotó, de a kiadó múzeum és a mappát birtokló gyűjtők számára is, hiszen az egyes lapok aláírt példányai azt sugallják, ez laponként és egységében is élvezhető, kiállítható műegyüttes. A Múzeum Haász István tízlapos grafikai sorozatából tizenkilenc számozott példányú, szerigráf eljárással nyomtatott mappát jelentetett meg 2020-ban, és hozta limitált számban forgalomba 2021-ben.